Влада - Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 72 (822) ♦ Вівторок, 19 квітня 1994 року ♦ Ціна договірна

ЕКОНОМІЧНИЙ СОЮЗ ЧИ ЧЕРГОВИЙ МІФ?

Договір про асоційоване членство України в економічному союзі підписано. При цьому уточнення «нарешті» чи «на жаль» явно недоречні, оскільки особливо радіти або шкодувати нічого. Виграла від цього начебто Росія, оскільки продемонструвала світові, що може об'єднувати держави. Але все це розраховано на дилетанта, бо тверезо мислячі політики прекрасно бачать, що Економічний союз, як і СНД, річ ефемерна. Наприклад, про який союз незалежних держав може йти мова, коли не затихає війна між Азербайджаном та Вірменією, а союзники не мають реального впливу на перебіг подій?

(Закінчення на 2-й стор.)

ОСТАННІЙ ІЗ МОГІКАН

Вважайте, єдине підприємство у Полтаві, яке ще не зупинило виробництва, — завод «Електромотор». Важко й сказати, як вдається його колективу випливати-виживати за умов кризи. По-перше, мабуть, пощастило з директором. Сергій Кожем'яко — молодий, енергійний керівник і крутиться, як білка в колесі, а відтак змушує крутитися і весь колектив. А що по-друге? А решта, власне, «комерційна таємниця», яку можна «засвітити» двома словами — працюють люди.

Полтавський завод «Електромотор» — унікальне за своєю специфікою підприємство. В Україні воно єдине випускає двигуни до холодильників, пральних машин, токарних верстатів. А ще тут виготовляють водяні насоси, електроточила, кормоподрібнювачі, деревообробні верстати. Та й у країнах колишнього Союзу без його продукції мало хто обходиться. А ще потроху торують вони дорогу в далеке зарубіжжя. У квітні, приміром, відправили партію двигунів до Гонконга та в Італію. Проте й склади забиті продукцією. Невже вона нікому не потрібна? Потрібна, ще й як. Але придбати її чи то приватник, чи то держпідприємство за браком коштів практично не може, і доки триватиме подібна ситуація, відомо, мабуть, одному Богу.

«Електромотор» працює без зупинки вже 40 років. Сьогодні в колективі ювілей. І, мабуть, найкраще, що можна побажати людям в цей день — це стабільної роботи.

Григорій ГРИНЬ.

На знімках Олександра КЛИМЕНКА: на складі — гори продукції; електрик Василь Лясковець; на конвеєрі.

Продиктовано в номер

Претендентів на пост президента побільшало

16—17 квітня відбувся другий етап п'ятих всеукраїнських зборів НРУ, на якому делегати обговорили підсумки виборів до нового складу Верховної Ради України. Незважаючи на виступи делегатів з областей, які вважають вибори поразкою Руху, голова НРУ В.Чорновіл оцінив результати позитивно, а збори прийняли нейтральне формулювання вважати їх «задовільними». Прийнято рішення ініціювати створення у ВР демблоку. Збори обрали двох нових заступників голови НРУ, знову затвердили головою секретаріату М.Бойчишина — до з'ясування його долі. Прийнято також заяву, де Рух говорить, що керівники правоохоронних органів у зв'язку з украй незадовільною роботою щодо з'ясування долі М.Бойчишина мають піти у відставку. Що стосується майбутніх виборів президента України, то Рух прийняв рішення не висувати поки що власного кандидата.

16 квітня пройшли конференції комуністів і соціалістів, на яких висунуто від цих партій претендентів на пост президента України — відповідно П.Симоненка і О.Мороза. Що стосується комуністів, то інформація поки що не перевірена офіційно: журналістів на конференцію не пустили, а зв'язатися з керівництвом КПУ, незважаючи на всі зусилля, не вдалося.

Чи розійдемось, як в морі кораблі!?

Прес-служба Міністерства оборони розповсюдила заяву з посиланням на командуючого ВМС України віце-адмірала В. Безкоравайного щодо формування Західного морського району, яким командує капітан 1 рангу Дмитро Українець.

Повідомляється, що 15 квітня командирам частин ЧФ були відрекомендовані їхні українські колеги для організації взаємодії. Вказується, що нові формування, органи управління, штаби створюються завчасно для вростання в обстановку і підготовки прийняття корабельного складу після вирішення проблем з розподілом ЧФ. Новим формуванням не ставиться завдання втручатися в діяльність існуючих частин Чорноморського флоту.

На зборах

особового складу Служби безпеки Республіки Крим прийнято звернення до президента Криму. В ньому зазначається, що працівники СБ РК «стривожені розвитком подій навколо нашого колективу». Підкреслюється, що служба здійснює свої повноваження виключно в рамках Конституцій України і Республіки Крим, Закону «Про Службу безпеки України» та інших законодавчих актів України і Криму, які регламентують діяльність правоохоронних органів. Наголошується, що, на жаль, розвиток останніх подій вказує на спроби перевести діяльність служби із правової сфери в політичну, «втручатися в яку ми не маємо права».

У зверненні підкреслюється, що звинувачення на адресу Служби безпеки Республіки Крим, про «перехід її на бік України» безпідставні. Адже ніхто не заперечує положення Закону «Про Службу безпеки України», де СБ РК об'єднана як регіональний орган СБУ.

Треба всім засукати рукави

З пропозицією терміново скликати у Відні нараду представників заціkавлених країн, на якій були б обговорені заходи для покращання безпеки на Чорнобильській АЕС, звернувся до Президента України Л.Кравчука генеральний директор Міжнародного агентства з атомної енергії Х.Блікс. На його думку, нині на ЧАЕС не дотримують норм міжнародної безпеки. Про складне становище там засвідчили дослідження групи експертів, яка нещодавно побувала на ЧАЕС.

Фашисти пограбували, німці повернули

Наприкінці минулого тижня унікальна археологічна колекція, яку складають 82 предмети давньої старовини, передана Херсонському краєзнавчому музею. Всі ці речі, знайдені археологами наприкінці XIX — на початку XX століть на території нинішніх Одеської і Херсонської областей, знову стали культурним набутком українського народу. В роки другої світової війни вони були пограбовані фашистами і вивезені до рейху. Минулого місяця у Берліні державна фундація Прусської культурної спадщини передала ці старовинні речі послові України в Німеччині панові Пісковому, і тепер колекція знову займе місце там, де їй належить бути.

Цей акт доброї волі зроблено в рамках міжурядової угоди, підписаної торік Німеччиною й Україною, про повернення культурних цінностей, які були вивезені під час другої світової війни з України.

Абзац з листа

Звичайно, в Криму є люди, які пов'язують вирішення складних соціально-економічних проблем з проголошенням суверенітету півострова. Так, екстремісти є скрізь, але переважна більшість населення Криму не збирається поривати нормальних стосунків з Україною. І, подолавши недовіру один до одного, шукати шляхи співробітництва та взаєморозуміння.

Олександр ШУСТОВ.

Сімеїз, Республіка Крим.

ЩО БУДЕ З ЧОРНОМОРСЬКИМ ФЛОТОМ

Як уже повідомлялося, 15 квітня у Москві відбулося чергове засідання Ради глав держав і Ради глав урядів СНД, на якому було підписано пакет документів щодо подальшого розвитку Співдружності.

Одразу після заключної прес-конференції глав держав була проведена робоча зустріч делегацій України і Росії, на якій обговорювалися проблеми Чорноморського Флоту. Про її підсумки журналісти були поінформовані на прес-конференції, яку провів у Бориспільському аеропорту Президент України Леонід Кравчук.

«Зустріч президентів України і Росії, у якій брали участь глави урядів, міністри закордонних справ, міністри оборони двох країн, була конструктивною», заявив Леонід Кравчук. «Ми домовилися про те, що буде підготовлений широкомасштабний Договір про дружбу, співробітництво між Україною і Росією», продовжував глава Української держави. «Я офіційно, сказав він, запросив Президента Росії відвідати Україну з державним візитом. Він прийняв це запрошення. Обговорили ми і економічні проблеми».

Але, за словами Президента України, звичайно, центральним було питання Чорноморського флоту, яке загострило стосунки. На думку Леоніда Кравчука, на цьому етапі прийнято єдино можливе і розумне рішення. Сторони визнали, що потрібно розділити флот. Україна бере свою частку флоту, частину його вона продає по вартості, яка буде визначена компетентними експертами. При цьому Україна виходить з того, що залишить за собою стільки кораблів, скільки вимагають її стратегічна концепція, оборонна доктрина. За підрахунками, це складає десь 15-20 відсотків. При цьому враховується те, що наша країна має вже частину своїх прикордонних кораблів.

Що стосується базування російського флоту в Україні, то відповідним органам дано доручення в десятиденний строк розробити пропозиції, які б відповідали міжнародним принципам. Тільки після цього і буде визначено базу російського флоту. Звичайно вона буде орендуватися на певних умовах, які є загальновизнаними у світі.

Тепер усі виступають проти того, щоб база російського флоту була в Севастополі, сказав далі Президент. Така постановка питання з патріотичних міркувань не викликає сумніву і ніхто не може звинуватити нас у тому, що ми не враховуємо інтересів України. Але давайте проаналізуємо ситуацію. Сьогодні є Чорноморський флот і більша його частина буде російською. Це розуміють усі. Нині у Севастополі живуть тисячі сімей офіцерів. Ось раптом кажуть: давайте ми зробимо так, щоб російський флот пішов із Севастополя. Це можливо. Але ми маємо при цьому враховувати, куди зможуть переїхати ці сім'ї. Тому не можна приймати рішення, керуючись тільки емоціями і бажаннями.

Значна увага на зустрічі, зазначив Леонід Кравчук, була приділена аналізові ситуації, що склалася в Одесі. Міністрам оборони України і Росії дано доручення передати директиви двох президентів Балтіну і Безкоровайному вжити необхідних заходів, аби не дати розвитку тим процесам, які ускладнюють або можуть ускладнити ситуацію на сьогоднішніх пунктах базування флоту.

Характеризуючи події в Одесі, Президент України зазначив, що він змінив своє ставлення до командуючого Чорноморським флотом. Воно є негативним. І коли б, скажімо, процес вирішення чорноморської ситуації затягувався, то Леонід Кравчук відкликав би свій підпис, який він поставив при призначенні Балтіна. Але оскільки це питання маємо вирішити саме в ці дні, то тоді те, хто буде командуючим російським флотом, не торкатиметься мене, як Президента, сказав він.

Глава Української держави охарактеризував ситуацію, що склалася в країні у зв'язку з майбутніми виборами Президента. Зокрема, він зазначив: відповідно до Закону про вибори люди висувають свої кандидатури. Це право кожного. І те, що висунули Кучму, чи ще когось висунуть, то тут немає ніякої трагедії. Це — нормальний процес. Що стосується моєї кандидатури, то для мене важливо, щоб був чітко визначений статус Президента, підкреслив Леонід Кравчук. Можна, звичайно, обирати Президента і за цим статусом, який нині є. Тобто, обирати його як главу держави і главу виконавчої влади. В Конституції саме так і позначено. Внести ж зміни в Конституцію буде дуже важко. Виникає така колізія: одночасно з виборами Президента будуть обиратися Ради, голови Рад і утворені виконавські структури Рад. Але Ради за своєю природою не передбачають Президента з виконавськими повноваженнями. Таким чином можна обрати Президента, який не буде мати чим і ким керувати. І тоді почнеться перетягування каната. Може статись так, що Президент внесе пропозицію провести референдум. І коли народ на референдумі погодиться з тим, щоб залишити йому функції глави держави і глави виконавської влади, тоді потрібно буде знову утворювати президентські структури. Такий наш менталітет і така наша ситуація. Тому треба спочатку визначитися, а потім уже обирати.

Віктор ДЕМИДЕНКО,
спец.кор. Укрінформу.

ЕКОНОМІЧНИЙ СОЮЗ ЧИ ЧЕРГОВИЙ МІФ?

(Початок на 1-й стор.)

Можна також із певністю прогнозувати, що реально ніхто з країн—повноправних членів ЕС у виграші не буде. Передусім тому, що, підписавши договір про вступ до нього, вони по суті зв'язують собі руки і ноги, бо не мають права вступати в інші союзи — не те що з державами далекого зарубіжжя, а навіть із країнами Прибалтики. Не може він також реально впливати на хід економічних реформ чи сприяти піднесенню економік країн-«союзниць» з багатьох причин. І, зокрема, через позицію Росії, яка не проти взяти від ЕС якомога більше, не даючи по суті нічого взамін. Наприклад, енергоносії для держав — повноправних членів економічного союзу Росія не поспішає продавати за своїми внутрішніми цінами. І цього, очевидно, ніколи не буде. Адже, як підкреслив в інтерв'ю новоствореній газеті «СНГ: общий рынок» російський прем'єр Віктор Черномирдін, «не Єльцин і Кравчук повинні вирішувати, кому давати пальне, кому належить платити, а хто може почекати. Самі компанії мають утверджувати свої відносини. Чому я повинен вирішувати за них? Хіба пан Коль знає, який компресор відмовив чи який цех зупинився? А у нас поки що старий менталітет — у всьому сподіватися на милість керівництва держави».

Словом, усім повинна бути зрозумілою проста істина: «Дружба дружбой, а табачок врозь». Може, вона стане нарешті зрозумілою і в тих регіонах, де недалекоглядні політики рвуться до економічного союзу, обдурюючи при цьому людей обіцянками, що зі вступом до нього Україна позбудеться більшості проблем. Не буде цього, бо Росія не хоче мати нахлібників на своїй шиї. Адже в неї і своїх проблем чимало: заробітну плату не виплачують по півроку, пального для весняних польових робіт не вистачає, великі внутрішні борги. То невже вона дбатиме про сусіда, ігноруючи власні інтереси? Абсурд. Особлива позиція Росії при підписанні документа про зони вільної торгівлі теж переконливо свідчить, що вона не проти економічного союзу, але такого, який вигідний передусім їй і лише їй.

Рішення України про асоційоване членство в даний ситуації, напевне, найоптимальніше. Передусім тому, що наша держава на відміну від решти, які є повноправними членами, має право вступати у будь-які інші союзи, але при цьому не позбавлена права голосу і в ЕС. І друге, що не менш важливо: цим кроком Україна припиняє постійні звинувачення нашої держави у тому, що саме через її непоступливість не працює економічний союз.

Хоча, коли вже говорити про непоступливість, то вона скоріше за все притаманна деяким російським політикам. У цьому мав змогу переконатися під час короткого інтерв'ю з міністром оборони Росії. Павло Грачов у всьому звинуватив Україну, коли мова зайшла про інцидент в Одесі. І сказав, що після двох розмов з міністром оборони України зустрічатися з ним втретє з цього приводу не збирається. Проблеми ж на ЧФ були зняті лише під час зустрічі глав держав і глав урядів. Досягнуто домовленості і щодо поділу Чорноморського флоту. Як то кажуть, не було б щастя, та нещастя помогло.

Вдруге мені доводиться бути на зустрічі глав держав СНД в Москві. І вдруге Борис Єльцин інколи видає бажане за дійсне чи допускає неточність у своїх висловлюваннях. Наприклад, цього разу він наголосив, що підписано договір між Росією, Білоруссю і Україною про спільні кордони. Але ж насправді це документ про недоторканність кордонів між трьома державами, що, погодьтеся, далеко не одне і те ж.

Усього ж підписано 26 документів. Україна, як підкреслив під час прес-конференції в Бориспільському аеропорту Президент України Леонід Кравчук, підписала всі, що стосувалися економічних взаємовідносин.

Однак надія на те, що вони справді почнуть діяти, на мою думку, дуже слабка. Залишається радіти хоча б одному: політичний крок України в цьому випадку швидше за все безпрограшний.

Василь ТУГЛУК.
Київ — Москва — Київ.

У партіях і рухах

ППЛ ВЛИВАТИМЕ ЮРИСТІВ

Кінець минулого тижня ознаменувався ще одним політичним народженням — на українській арені з'явилося нове, 33-є, партійне «немовля» — Партія прав людини (ППЛ). Одним із засновників нової партії стало **Міністерство юстиції України, а самого міністра Василя Онопенка на установчому з'їзді обрали головою політради ППЛ.**

Нова партія ще виробить програмні документи, де остаточно визначить конкретні завдання, але вже з її програмної заяви про створення стало зрозуміло, що ППЛ буде центристською в усіх аспектах діяльності з єдиним пріоритетом — понад усе вона відстоюватиме права людини. **Заради цього головними критеріями громадської роботи визначені гуманізм, професіоналізм та чесність, а головний принцип діяльності сформульовав у звітній доповіді оргкомітету В.Онопенко, який заявив, що «політика не вичерпується боротьбою за владу», а отже, ППЛ, сповідуючи плюралізм думок і поглядів, формуватиме консенсусний і правовий світогляд у всьому, що стосується життя і партії, і суспільства. Проте це, на думку делегатів з'їзду, не завадить здійснювати її головну мету створення та подальшої діяльності партії, а саме: «вливати в законодавців юристів через політичну боротьбу».**

Делегати з'їзду (74 чоловіка з усіх областей України, Криму, Севастополя та Києва) всіляко заперечували, що вони створюють «партію юристів», але навіть серед них понад 90 відсотків мали вищу юридичну освіту і 60 відсотків — працювали на юридичному поприщі. Тож якщо відкинути справедливі кпини на кшталт «далі буде партія хіміків, двірників, домогосподарок» тощо, є в ППЛ безперечно позитивні моменти. Хто ж, коли не юристи, які раніше вірно служили політичній доцільності, а не праву, знають, як цього не робити в незалежній Україні? ППЛ, зокрема, пропонує реалізувати свій специфічний за професійним складом характер тим, що проводитиме гуманітарну експертизу на проектній стадії підготовки всіх норм щодо статусу людини і громадянина, прагнутиме забезпечити право людини на захист своїх прав і свобод через юридичну практику формули «Громадянин Н. проти Держави (органи місцевого самоврядування, об'єднання громадян тощо)», здійснюватиме правове виховання людей в поєднанні з правовою допомогою тощо.

Отже, все нібито й добре, якби не одна «заковика»: в програмній заяві записано, що ППЛ буде громадсько- політичною організацією. Як це могли написати юристи, які знають, що в Україні можуть реєструватися або партії, або громадські організації, мені особисто незрозуміло. А отже, нема й повної довіри. А це вже погано для юридичного «вливання».

Володимир СКАЧКО

Профспілки хочуть засідання

Лідери восьми профспілок (серед них — Федерація профспілок України (ФПУ), профспілки працівників кооперації та інших форм вільного підприємництва, працівників Збройних Сил України, залізничників і транспортних будівельників, Вільної профспілки машиністів України, Всеукраїнського об'єднання солідарних трудівників (ВОСТ) тощо) підписали відкритого листа Президентові Л.Кравчуку. В ньому вони вимагають терміново провести засідання уряду, на якому розглянути підсумки виконання Генеральної тарифної угоди за минулий рік; довиконати ті її пункти, які не були виконані, на думку профспілок, з вини уряду; визначитися з порядком укладення Генеральної тарифної угоди на 1994 рік; дати оцінку деструктивним діям співголови комісії з ведення переговорів з профспілками міністра праці М.Каскевича та його заступника, одночасно й заступника міністра економіки, Ю.Єханурова, які призвели до конфліктної ситуації.

Профспілки також попередили Міжнародну організацію праці (МОП) про порушення урядом України міжнародних норм соціального партнерства та прав найманих працівників і звернулися до українських правоохоронних органів з проханням про притягнення до відповідальності чиновників, винних у конфлікті.

Наш спеціальний кореспондент Людмила КОХАНЕЦЬ передає з Абхазії

На війні після перемир'я

Підписання московської угоди про припинення вогню між протиборчими сторонами не поставило сподіваної крапки в грузино-абхазькій війні. Сьогодні найгарячішим місцем в Абхазії називають Латський напрямок — абхазьку Сванетію, де все ще тривають воєнні дії. Кілька днів тому вірменський батальйон (названий так тому, що майже всі його бійці-вірмени, уродженці Абхазії) вибив противника з гірського села Лата. За словами комбата Вагарша, мирне населення давно покинуло ці місця. Тут окопалися лише озброєні грузинські бойовики та прогрузинськи настроєні свани, озброєні, крім стрілецької зброї, танками й установками залпового вогню «Шилка» і «Град». Спроба зимових переговорів не увінчалася успіхом. Противник не припинив бойових вилазок проти абхазців і не залишив, як пропонувалося, абхазької Сванетії добровільно. Тому сухумська сторона змушена вдатися до рішучих дій. Як запевнив комбат, у них є сили і можливості продовжити наступ, але не потрібно після офіційного припинення війни нових людських втрат. Можливо, противник зрозуміє, що йому треба самому залишити абхазьку Сванетію. Вагарша не виключає можливості найближчим часом ще одних переговорів.

З абхазькими колегами я побувала в Кодорській ущелині разом з родичами солдатів, які полягли тут ще в 1992 році. До визволення Латського напрямку у них не було змоги відвідати місце загибелі чоловіків, братів, синів. До речі, ми були першими журналістами, які побували в цих місцях за останні півтора року. Дорогою зустріли колону автомобілів з миротворчими силами ООН. Полковник Сабо пояснив, що «блакитні берети» їдуть у бік Лати перевірити, як виконують домовленість сторін про припинення вогню. «То як виконують?» — поцікавилась я. Спеціально для «Голосу України» полковник розповів: «Ми їдемо сюди вчетверте. Першого разу потрапили під артилерійський обстріл. Вдруге — спостерігали часті автоматні черги. Втретє при нас противники обмінювалися пострілами зі стрілецької зброї».

Вчетверте «блакитні берети» про всяк випадок надягли бронежилети. За тунелем починається небезпечна зона. Один з бійців вірменського батальйону назвав її «Долиною смерті». А що бронежилети не належать до журналістського обладунку, залишалося сподіватися на здоровий кавказький гумор. Як стало відомо, ввечері миротворчим силам учетверте пощастило. Вони зафіксували лише поодинокі постріли, якими абхазькі бійці «салютували» українській журналістці. Втім, з'ясувалося, що оонівці передові, на відміну від нас, не дісталися, інакше почули б не лише «салюти».

У горах абхазької Сванетії — весна. На жаль, спотворена страхітливим видовищем спалених гірських сіл, розтрощених автобусів і машин по дорозі на Лату, ще свіжими калюжами крові. Те, що колись було оселями, автомашинами і людьми, супроводжувало нас увесь день. Уціліли деякі автомобілі. Розвідники стверджують, що вони начинені мінами і розраховані на любителів дорогих трофеїв. Та є і скромніші сюрпризи — я сама бачила у полишених сванських оселях охайно накриті ковдрами протипіхотні міни. Провідники також застерігали мене від ходіння узбіччям дороги.

Щоби стати жертвою війни, не обов'язково їхати на передову. Напружено залишається обстановка в столиці Абхазії Сухумі. Майже кожна людина на її вулицях — з автоматом і пістолетом. Щовечора в місті чути стрілянину і вибухи гранат. Мартиролог абхазької війни дедалі поповнюється. Особливо багато жертв серед дітей, які з настанням весни вибігли на природу. Річка Гумістан щедро начинена мінами. Щодня до лікарні потрапляють потерпілі від зустрічі з воєнними сюрпризами. Багато хлопчаків опанували професію сапера. Місцеві колеги розповіли, що днями один хлопчак за кілька годин знайшов майже 80 мін.

ЧИ ВИЖИВУТЬ СПЕЦГОСПИ?

Проблема №...

Лише за умови, вважають фахівці, якщо їх розвал допоможе зупинити держава

Багато хто, очевидно, пам'ятає, які великі надії покладали всі ми — і на селі, і в місті — на спеціалізацію й концентрацію виробництва у тваринництві, що розгорнулися в Україні два десятки літ тому. І оті надії значною мірою справдилися. Насамперед — у виробництві м'яса. В створених з допомогою держави великих спецгоспах вдалося порівняно швидко впровадити механізацію виробничих процесів й прогресивні технології, що дало можливість різко підвищити продуктивність праці (десь у 8—10 разів проти звичайних господарств), знизити витрати коштів на одиницю виробльованої продукції (у 2—3 рази). А головне — спецгоспи швидко наростили виробництво дешевшого м'яса. Об'єднання «Укрм'ясопром», куди входить близько 200 великих господарств з виробництва яловичини й свинини, почало давати десь 28—30 відсотків загального «м'ясного валу» України. І це, візьмемо до уваги, за 12 тисяч сільськогосподарських підприємств, що є в нашій державі.

І нині, власне, оту частку — майже третину загальної кількості м'яса — виробляють у спецгоспах. Хоча цілком ймовірно, що найближчим часом держава може саме її недолічитися. Бо спецгоспи, які ще донедавна були оточені особливою увагою держави, раптом не просто її позбулися, а й опинилися у значно гіршому становищі, ніж звичайні господарства. Чому так? Про це з болем і тривогою говорили директори ряду великих спецгоспів восьми областей України та Республіки Крим, які зібралися в радгоспі «Степовий» Миколаївської області, щоб поділитися своїми бідами, обмінятися досвідом виживання, зробити спробу спільно знайти вихід з кризи.

— Обставини складаються так, — висловив спільну думку своїх колег, які з'їхалися до «Степового», керівник цього радгоспу Володимир Погорєлов, — що займатися тваринництвом стало дуже невигідно, воно збиткове. Значно ліпше все набуте десятиріччями кинути й зробити основну ставку на рослинництво. Щоправда, й там проблем немало, але ця галузь хоч дає якийсь прибуток. Ми розуміємо, що піти таким шляхом не маємо права. Хто ж постачатиме людям м'ясні продукти? Таке ось зачароване коло: і кинути, як мовиться, шкода, і нести вкрай важко.

Директори спецгоспів наперебій розповідали про біди, що обсіли господарства. І їх боляче вдарили загальний розвал кредитно-фінансової системи, повна чи часткова втрата платоспроможності підприємствами й населенням, дороженеча на енергоносії й матеріали промислового виробництва. Та є скрута й специфічна: сьогодені закупівельні ціни на тваринницьку продукцію аж ніяк не відшкодовують витрат на її виробництво. Отож чим більше даси її державі, тим більше боргів матимеш. Коли ж додати, що й належної за реалізоване м'ясо виручки торгівля та банки подовгу не повертають (на час описуваної зустрічі цей борг усім спецгоспам «Укрм'ясопрому» становив десь 340 мільярдів карбованців), то стане зрозуміло, чому постала проблема виживання. Спецгоспи не можуть не тільки вести нове будівництво, а й підтримувати в належному стані наявні приміщення, устаткування в них. Не можуть закуповувати корми (винні вже комбікормовим заводам 124 мільярди карбованців), молодняк худоби, усе інше, потрібне для підтримування робочого ритму комплексів. Кількість худоби неухильно скорочується, виробництво м'яса падає. Недивно, що саме в спецгоспах різко знизилася заробітна плата працівника: за минулий рік вона становила в середньому близько 90 тисяч карбованців, тоді як у рослинницьких господарствах — вдвічі, втричі більше. В.Погорєлов навів таку статистику: по радгоспу «Степовий» питома вага заробітної плати у загальному обсязі витрат становила за 1971—1975 роки 45 відсотків, а торік — лише 8 відсотків. Хто ж, слушно запитує він, за таку платню в тваринництві працюватиме?

І коли в «Степовому» ще тримаються, як мовиться, на плаву, то тільки завдяки створенню цілого ряду переробних цехів: з виробництва різноманітних м'ясних, молочних продуктів, соняшникової олії, хлібобулочних виробів. Виконавши державні замовлення на всі види сільгосппродукції, радгосп решту сировини переробляє у себе, сам же і реалізує готову продукцію. Вигода очевидна. Лише з листопада минулого року працює цех з виробництва олії, а в ньому перероблено вже 200 тонн насіння соняшнику. Прибуток (понад той, який одержали б, якби продали насіння державі) —близько 600 мільйонів карбованців. Саме завдяки переробним підприємствам радгосп ще має готівку — й на заробітну плату, і на придбання того-сього. Бо за оте, що реалізували державі, хоч і належить йому десь 22 мільярди карбованців, але одержати їх з банку ніяк не може.

Що ж, директори спецгоспів, ознайомлюючись із переробними виробництвами «Степового», багато що взяли собі на замітку. Так, і це може бути одним із способів виживання. Хоча слід врахувати, що В.Погорєлов зорієнтувався завчасно, почав створювати цехи ще рік-півтора тому. А хто зробити цього не встиг? То за що, скажімо, придбати устаткування, коли м'ясо збиткове, коли гроші надовго осідають у торгівлі й банках?

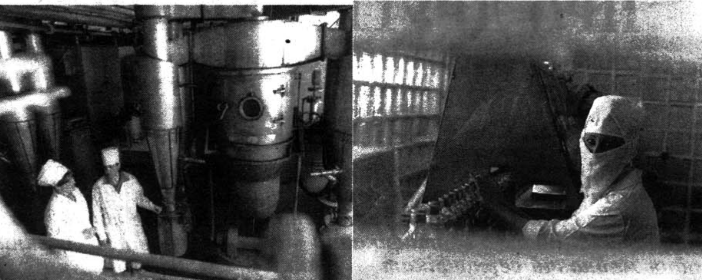
— Та й зрештою, — каже Володимир Григорович, — не наше це, коли дивитися на речі тверезо, діло — переробляти продукцію, торгувати нею. Ми маємо виробляти. А є державні переробні підприємства, є торгівля — отож хай би робили свою справу. Та коли вони почали відверто й безсоромно наживатися на сільськогосподарських підприємствах, ми змушені були взятися за невластиву для нас справу. Дійде, мабуть, до того, що м'ясокомбінати з села нічого не одержуватимуть. Але ж це ненормально: там сучасна техніка й передові технології, там досвідчені фахівці — то що, хай усе оте розвалюється-розбігається? І держава на це ніяк не реагуватиме? Як і на те, що гинуть спецгоспи, в які свого часу вкладено стільки сил і коштів?

Ні, вважають керівники відгодівельних господарств, які зібралися в «Степовому», так не повинно бути. І, обмінявшись думками, що можуть і мають зробити самі на місцях, звернулися з колективним листом до Президента, Верховної Ради, уряду України. Розповівши про всі біди, що обсіли спецгоспи, вони поставили перед правлячими структурами ряд вимог. Найголовніші серед них: негайно провести розрахунки з товаровиробниками (з відповідною індексацією коштів) за продану державі тваринницьку продукцію; ввести дотації на продукцію ферм, що реалізується державі, яка забезпечувала б окупність витрат та розширене відтворення виробництва; переглянути діючу систему оплати праці тваринників, звівши до мінімуму оподаткування її натуральної частки; знайти можливості для постачання тваринникам спецодягу та медикаментів за пільговими цінами; впровадити економічні заходи для заохочення сільгоспвиробників, які забезпечують приріст виробництва тваринницької продукції.

Якщо усе це буде зроблено, вважають фахівці, то спецгоспи зможуть-таки вижити. А отже, й надалі постачатимуть людям чимало м'ясних продуктів. Коли державні структури залишаться глухими, то спецгоспи неодмінно розваляться. І наш бідний щоденний стіл збідніє ще більше.

Георгій ВОРОТНЮК.
Миколаїв.

Ліки є, та коштів немає

Серед чотирьох підприємств однакового профілю в Україні завод медпрепаратів Вінницького м'ясокомбінату передусім за різноманітністю видів продукції, певно, — найперший. Його спеціалісти мають багаторічний практичний досвід, працюють творчо, постійно впроваджують нові види лікарських засобів та органопрепаратів. Лише за кілька останніх років на підприємстві освоїли та виготовляють розчини гемоентеросорбентів, трисоль, мукозу, альбумін, ДНК, феролізин, трофолізин, декаметоксин та інші види продукції. У стадії завершення дільниця, де виготовлятимуть плитковий гематоген, який давно вже зник з прилавків аптек.

Отже, підприємство працює, випускає продукцію, яка щодня потрібна людям і водночас... у великих кількостях накопичується на складах заводу. Аптекарська мережа, установи охорони здоров'я не спроможні закуповувати препарати найпершої потреби через брак коштів. За цих умов дуже непросто працювати. Була спроба реалізовувати лікарські засоби через фірмові магазини м'ясокомбінату, аби задовольнити потреби хворих і бодай частково відшкодувати витрати. Але ефективність цього виявилась надто низькою, і керівництво комбінату пішло на невтішний для себе, але гуманний крок — відпускати ліки лікарням та аптекам препарати без попередньої оплати.

Потужності заводу дають можливість забезпечити своїм асортиментом продукції не лише одну область, випускати й нові препарати, але для цього повинно бути державне сприяння.

На знімках: контроль за процесом виробництва альбуміну здійснюють майстер Любов Волинець та апаратниця Ганна Гандзюк; в ізольованому стерильному боксі; розфасування препарату веде Надія Ролинська.

Фото Олександра ГОРДІЄВИЧА (Укрінформ).

Запишіть адресу

Кубометри й кіловати треба рахувати,

або Історія про те, як одне з чернівецьких підприємств перестало гріти небо й освітлювати довкілля

Йдеться про завод сільськогосподарського машинобудування, який уміло хазяйнує за нелегких ринкових умов. Сусіді з ним підприємства, нарікаючи на нестачу енергоносіїв та сировини, майже щомісяця влаштовують «вакації» своїм трудівникам. А сільмашівцям не до канікул — нарощують виробництво нової продукції, потрібні свіжі сили, от і друкують оголошення в місцевих газетах, запрошуючи на роботу інженерів, слюсарів, електриків, механіків, конструкторів.

На заводському подвір'ї в рядок вишикувалися десять первістків — кормозбиральних комбайнів «Рось-2». Одинадцятий після польових випробувань залишився в користуванні однієї із селянських спілок Хотинського району. І заводчани, й хлібороби не приховують задоволення — машина склала осінній екзамен на «п'ятірку». У неї — майбутнє, що подає надію.

Тут же випробовують ще одну новинку — подрібнювач грубих кормів РТ-80. На думку селян, він стане незамінним помічником тваринників, зокрема тих, які взяли на озброєння так звану «суху» відгодівлю худоби, бо агрегат перетворює будь-яку заготовлену на зиму поживу в ідеальне вітамінізоване борошно. Воно — гарантія одержання чудової яловичини. На січці такої не виростиш.

Крім того, завод залишається виробником багатьох дефіцитних запчастин для сільськогосподарської техніки. Без них не обходиться жоден автонавантажувач, що їх випускають у Коломиї. Входять вони й до «начинки» міні-пекарень, установок безтарного зберігання борошна.

Уже цього переліку досить, щоб збагнути: «Чернівцісільмаш» — підприємство енергоємне. Чому ж тоді енергетична криза не поклала його на лопатки?

Одразу скажу, заводові пощастило на директора. Тарас Миколайович Мойсюк належить до керівників, які пройшли «і Рим, і Крим, і мідні труби». Одне слово, це чудовий практик, що гартувався і в «низах», і у «верхніх ешелонах» промисловості. Саме він, уловлюючи кон'юнктуру дня, повів завод курсом жорсткої ощадливості.

Розпочали з елементарного — ущільнили робочі місця, тобто зосередили трудівників у кількох цехах, перевівши сюди й допоміжні служби. Завдяки «великому переселенню» відпала потреба в опаленні десятків малих і великих приміщень, численних роздягалень, підсобок, комірчин. Навели порядок у котельні. В нічний час перевели її потужності на «тихі» оберти. Температуру теплоносія «опустили» до позначки, достатньої, щоб не заморозити магістраль. А як було раніше? Цілодобово горів газ у форсунках, на повну потужність парували котли. Здавалося, котельня «гріє» не лише заводські цехи, а й небозвід...

Оснастили котлами власного виробництва робітничий гуртожиток, що дало можливість відключити його від газопроводу й перевести на опалювання вугіллям. І нічого: в кімнатах — нормальна температура, можна жити. Заощадження відчутне — вугіллячко багато дешевше за голубе паливо. Одного вагона (заплатили за нього п'ять мільйонів карбованців) на цілу зиму вистачить. Газ «потягнув» би в десятки разів більше.

Оці непоказні на перший погляд заходи дали можливість заводчанам вшестеро проти минулого року зменшити витрати газу. А обсяги виробництва залишилися на тому ж рівні.

Така сама картина й з електроенергією. Віднині всі шість потужних трансформаторних підстанцій закільцьовані до єдиної системи і видають на виробничі дільниці дозований потік струму — рівно стільки, скільки потрібно для нормального функціонування конвеєрів.

Рахуючи кубометри й кіловати, долаючи рифи ринкової економіки, завод, за висловом Тараса Миколайовича, вже бачить світло в кінці тунелю. Десь у середині року вперше після тривалого застою він почне нарощувати обсяги виробництва. Зауважмо, за значно менших затрат енергоносіїв.

Василь БАБУХ.
Чернівці.

Продиктовано в номер

Тернопілля вклоняється героям

Піввіку тому, з 26 лютого по 22 липня 1944 року, точилися запеклі бої за визволення Тернопілля. Майже сорок діб тривала битва за обласний центр.

Після війни, йдеться у привітанні Президента України Леоніда Кравчука тернополянам з нагоди 50-річчя визволення міста, ціною героїчних трудових зусиль Тернопіль було перетворено на один із найбільших індустріальних центрів західного регіону, місто розвинутої легкої і харчової, машинобудівної та металообробної промисловості, будівельної індустрії, центр великої культурної спадщини, неабиякого науково-педагогічного потенціалу.

Депортованому народові — руку допомоги

З 18 квітня по 18 травня Всеукраїнське товариство політв'язнів та репресованих проводить місячник допомоги репресованим та депортованим народам Криму. 18 травня минає 50 років з того трагічного дня, коли загони «сталінської гвардії» за одну добу зруйнували мирне життя кримських татар. Народ гнали етапом.

У зверненні до громадян Української держави Всеукраїнське товариство політв'язнів та репресованих закликає активно підтримати місячник і фонд допомоги репресованим нардам Криму. Її буде надано тим людям, сказано в зверненні, котрі, повернувшись до Криму, ще й досі живуть у сараях та землянках, або тим, котрі й досі не мають змоги повернутися на батьківщину.

Кошти для допомоги депортованим народам Криму надсилайте на такі рахунки:

1. Всеукраїнське товариство політв'язнів та репресованих. Розрахунковий рахунок в українських карбованцях: 700867 в Укрінбанку, МФО 300142 в Укрінбанку, 252601, м. Київ, вул. Інститутська, 12-а, Укрінбанк. Всеукраїнське товариство політв'язнів та репресованих.

2. Розрахунковий рахунок для валюти: 40707-398, 252601, м. Київ, ГСП, вул. Інститутська, 12-а, Укрінбанк. Для депортованих народів.

3. Розрахунковий рахунок — 700004, Кримський філіал АКБ «Аваль», м. Сімферополь, МФО 324021. Для товариства дослідників історії та культури кримськотатарського народу.

4. 333000, Крим, г. Сімферополь, Держбанк Залізничного р-ну, 700491, МФО 324281, рахунок «РОНК».

Українська правнича фундація та Українська академія внутрішніх справ

у Києві 15 — 16 квітня провели науково-практичну конференцію «Принципи кримінального права України».

Учасники конференції запропонували законодавцю України ввести до Кримінального кодексу України статтю (статті) про принципи кримінального права (законодавства), а також під час доопрацювання остаточного проекту Кримінального кодексу України зробити його експертну оцінку з урахуванням визначених принципів кримінального законодавства.

Відсіялися!

Такого організованого проведення весняної сівби землероби Херсонщини давно не пам'ятають. Надійшла звістка про завершення її в усіх районах області. Ранні зернові культури засіяно на 550 тисячах гектарів.

— Нинішньої весни, — повідомив заступник начальника обласного управління сільського господарства і продовольства Микола Котляр, — навантаження на агрегати надзвичайно велике. Адже довелося пересівати 290 тисяч гектарів озимих. Скрізь посіяли якісно, у швидкому темпі. І насіння, і бензин, і машинні масла — все здобули.

Ярмарки

ЗА СПРАВИ ДЕРЖАВНІ ВЗЯЛИСЯ ПРИВАТНИКИ...

Протягом трьох останніх днів у виставочному залі Торговельно-промислової палати частували солодкими булочками, які випікала диво-піч просто на очах відвідувачів. У такий спосіб на ярмарці-виставці угорських товарів фірма «Фрипп» презентувала нову технологію виготовлення заморожених хлібобулочних виробів.

Крім цієї фірми свою продукцію пропонували для використання на українському ринку ще 18 різнопрофільних угорських фірм. Таких відомих у Європі, як, скажімо, «Штоллверк Будапешт», яка спеціалізується на випуску шоколадних і кондитерських виробів, у складі однойменного концерну. Втім, «солодке життя» у розумінні організаторів виставки — української фірми «Юрек» і угорської фірми «ELEVEN» — це не тільки тістечка і цукерки, а й повнокровний обмін товарами і технологіями між товаровиробниками України і Угорщини. Тому на виставці чільне місце посідала продукція машинобудування, електротехніки, легкої і переробної промисловості.

— Це вже третя виставка, влаштована приватними фірмами, — каже директор «Юреку» Леонід Танцюра. — Приємно, що державні управлінські органи визнали наші організаторські здібності. Хоча стереотипи ламаються дуже повільно. Скажімо, незважаючи на те, що вже діяв Указ Президента України стосовно звільнення від податку на добавлену вартість на імпортну сировину для власних потреб, усе ж для того, щоб остаточно «розмитнити» свій вантаж, побігали коридорами чиновників за офіційним листом митної інспекції. Але, зрештою, я задоволений, так само, як і мій партнер з улаштування виставочної справи Дьюла Сюч.

Було видно, що відвідувачі виставки, які куштували булочки, також були задоволені.

Сергій ВУСАТИЙ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.
Київ.

І ЗРОБИЛИ ВАГОМУ ЗАЯВКУ

У Луцьку тим часом відбувся міжнародний багатогалузевий ярмарок «Міст-94», який влаштований приватною фірмою «Едам-Світ», яку очолює Олексій Левченко — незмінний організатор фестивалів авторської пісні та співаної поезії «Оберіг».

Показували свою продукцію, вивчали попит, встановлювали ділові контакти з партнерами із майже сорока фірм з України, Білорусі, Польщі, Молдови, Румунії та інших країн Європи. Велике враження на відвідувачів ярмарку справили вироби, виготовлені на місцевих підприємствах об'єднання «Волиньліс», Луцької взуттєвої фабрики, малого підприємства «Троянда» з Гіркої Полонки Луцького району. Усіх приваблював куточок МП «Задимлянка» із села Кульчин Ківерцівського району. Тут були виставлені десятки сортів ковбас і м'ясних лагомин, виготовлених за старовинними волинськими рецептами. Це добра ознака, що наші люди вміють працювати, можуть змагатися з провідними зарубіжними фірмами. Про це й вели мову представники фірм із Румунії, Польщі. До речі, в роботі ярмарку взяли участь офіційні особи Люблінської, Холмської і Замостської воєводських адміністрацій Республіки Польща.

Як сказав Олексій Левченко, головна мета ярмарку була в тому, щоб підприємства-учасники продемонстрували свої можливості, заявили про себе на міжнародному рівні. А попереду — ще п'ять міжнародних ярмарків у Луцьку.

Спеціальний приз «Голосу України» одержали представники виробничого об'єднання «Іскра» із Запоріжжя. З цього об'єднання були представлені касетні стереофонічні магнітофони «Весна», садовий реманент і т.ін.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Коротко

Палатам зійтися легко

Підписано угоду про співробітництво між канадсько- українською торговою палатою та торговельно- промисловою палатою України. Її мета — сприяння розвитку відносин особливого роду між Канадою і Україною. Угода передбачає двосторонній обмін економічною, юридичною, технічною інформацією, надання допомоги підприємцям, організаціям та фірмам, що знаходяться в регіоні обох палат.

Інф. «ГУ».

«Таврія» в Ужгороді

Ще донедавна власники «Таврій» запчастини до них могли придбати виключно в магазинах Закарпатського центру об'єднання (або ж на ринку), що розташований в гірському містечку Перечин, за 20 кілометрів від Ужгорода. Ініціативний директор центру Іван Шандор вирішив, що не годиться мешканцям далекого Рахова їхати за сотні кілометрів, аби придбати необхідну деталь. І відкрив у далекому місті фірмовий магазин. А днями подібний торговий заклад запросив перших відвідувачів в Ужгороді. В найближчих планах колективу відкриття таких магазинів у Хусті, Виноградову, Чопі.

Микола ГОРВАТ.

«Дикий ринок» — не для дітей

Представники різного змісту й форм ділової освіти з близького і далекого зарубіжжя зібралися недавно в Києві на першій Міжнародній науково-практичній конференції «Діти і підприємництво». Її мета — прискорити процес формування молодої людини нової національної свідомості, спрямувати громадськість на відродження національного ділового менталітету.

Президія конференції, вважаючи, що держава і суспільство мають зробити все, щоб дітей і юнацтво не захопив «дикий ринок», звернулася до Президента України Леоніда Кравчука з проханням підтримати розроблення нормативних документів з розвитку дитячого підприємництва, організації наукових досліджень його проблем та практичної реалізації їх результатів.

Таємне стає явним

Прикордонники-порушники

Один із спеціалізованих підрозділів радіозв'язку федеральної прикордонної охорони ФРН, розташований в містечку Хаймерцхайм під Бонном, протягом багатьох років відстежує в ефірі переговори іноземних спецслужб, а також право- й лівоекстремістських організацій. Як повідомила «Кельнер штадт-анцайгер», роблять це прикордонники за завданням федерального відомства з охорони конституції, що виконує в Німеччині функції контррозвідки і веде боротьбу з тероризмом і політичним екстремізмом. Ця діяльність, підкреслює газета, є незаконною, бо офіційно станція у Хаймерцхаймі відповідає за радіозв'язок у рамках самої прикордонної охорони і не повинна мати зі спецслужбами нічого спільного.

На слід радіостанції кореспонденти "Кельнер штадт-анцайгер" вийшли завдяки тому, що до їхніх рук потрапив проект нового закону про федеральну прикордонну охорону, який розроблюють у міністерстві внутрішніх справ ФРН. У документі пропонується офіційно включити до обов'язків цієї організації співробітництво з відомством з охорони конституції, а також з федеральним відомством у кримінальних справах.

З такими планами не збирається погоджуватися профспілка поліцейських. Заступник її голови Дітер Віммер вважає таку практику «неприпустимим змішуванням завдань поліції і спецслужб». У зв'язку з цим він зажадав виведення радіостанції у Хаймерцхаймі із структури федеральної прикордонної охорони.

Геннадій ТЕМНЕНКОВ.

«АЛЬФА-66» РОЗПЕРЕЗАЛАСЯ

Тероризм

Кубинське емігрантське напіввійськове формування «Альфа-66», члени якого не приховують своїх агресивних намірів проти режиму Кастро, останнім часом знову привернуло пильну увагу по обидва боки Флоридської протоки, що розділяє Кубу та США.

В одному з гаванських судів завершилося публічне слухання у справі мексиканського громадянина Хосе Марсело Гарсіа, якого звинувачують у тероризмі. Як повідомило інформаційне агентство Пренса Латіна, представник прокуратури зажадав винести йому вирок — 15 років позбавлення волі. Виступаючи на суді, Гарсіа, який жив останні 24 роки в США, визнав, що доставив на Кубу гранати зі сльозоточивим газом та устаткування для друкування контрреволюційної пропаганди, виконуючи доручення елементів, зв'язаних з «Альфа-66». Кубинський громадянин Хосе Міранда Акоста, якому Гарсіа мав передати свій вантаж, став перед судом з аналогічним звинуваченням. Йому також загрожує 15-річне тюремне ув'язнення.

Гранати призначалися для вчинення терактів у кубинських аеропортах і туристичних центрах. Останнім часом керівництво «Альфа-66» неодноразово заявляло про свої наміри вжити акцій проти іноземних туристів, які приїжджають на Кубу. Лідер напівсількового формування Андрес Насаріо ще в жовтні минулого року заявляв, як повідомляла «Майамі геральд», що члени «Альфа-66», які «проникли на Кубу», мають намір проводити «насильницькі акти, напади й саботаж», а також інші «операції» у туристичних зонах острова. Метою запланованих акцій є підрив туристичної галузі, яка приносить Кубі сотні мільйонів доларів доходу щорічно. «Ми хочемо настрахати туристів, щоб вони не приїжджали на Кубу», — заявив Насаріо. Лишається тільки здогадуватися, як «Альфа-66» вдалося вкоренити своїх людей на Кубі, де в кожному кварталі діє Комітет захисту революції, у завдання якого входить, окрім усього іншого, пильний нагляд за кожною новою людиною.

На початку лютого служба берегової охорони США заарештувала катер, на борту якого перебували 7 членів «Альфа-66», вантаж зброї і велика сума грошей. Як повідомила «Майамі геральд», очолював групу якийсь Родольфо Фромета, котрий заявив, що вони вирушали на Кубу з метою висадити трьох членів групи, але їм «не вдалося встановити контакт» і вони вирішили повернутися. Коли пливли назад, двигун катера вийшов з ладу. Фромета стверджував, що його група висадилася на кубинській території, але, провівши там ніч, вирішила повернутися.

На борту катера було 50 одиниць стрілецької зброї і близько 25 тисяч патронів, кілька тисяч доларів, цивільний одяг, продовольство й вода. Фромета прибув до США в 1991 р., провівши 10 років у кубинських тюрмах за спробу організувати збройне повстання.

Через три дні після арешту катера газета «Нуево геральд» опублікувала статтю Андреса Насаріо, в якій він знову висловив упевненість у тому, що «ми, кубинці, найближчим часом станемо свідками катастрофи Кастро». На його думку, Кубу чекає соціальний вибух, що прокотиться по всьому острову, охопить збройні сили і приведе «до політико-революційного державного перевороту, підтриманого всім народом та молодими ексфіделістами в уряді». «Альфа-66», яка «не полишала боротьби ні на день», якщо вірити Насаріо, має на Кубі «підпільні осередки».

Багато кубинців, які проживають у Майамі, вважають, що крайні праві з напіввійськових формувань — це або люди, які вижили з розуму, або паразити, які вже три десятки років живуть на пожертвування своїх співвітчизників. Цікаво, що на самій Кубі практично нікому не відомі навіть імена та прізвища тих, хто проголошує себе вершителями доль країни, що її ці люди не бачили, хто — понад два, а хто — й більше трьох десятиріч.

Сергій СЕРЕДА.

Фотофакт

ДІВЧАТКАМ — ВІЛЬНО, ХЛОПЧИКАМ — ДО ОБШУКУ

Напруженою залишається криміногенна ситуація у Москві та Московській області. Правоохоронні органи вживають найрізноманітніших заходів, щоб уберегти від насилля законослухняних громадян.

На знімку: профілактиці злочинів було присвячено кілька операцій Управління охорони громадського порядку, регіонального управління боротьби з організованою злочинністю і ЗМОП УВС російської столиці у мікрорайонах Стронгіно та Зеленоград. Працівники охорони правопорядку перевіряли робітничі гуртожитки та «блатні місця». Під час операції затримано кілька осіб, які керували злочинними угрупованнями, вилучено вогнепальну зброю, саморобні вибухові пристрої та інші атрибути «джентльменів удачі». Міліції довелося зробити також кілька рейдів молодіжними дискотеками. Часто ці заклади стають місцем, куди підлітки приходять похизуватися роздобутими наркотичними засобами та зброєю.

Фото ІТАР-ТАРС.

Власкори повідомляють

Біженців міняють на... кіловати

Двічі в першій декаді квітня Таджикистан приймав великі групи біженців, що повернулися з афганської провінції Кундуз. Прискорення процесу репатріації сталося після того, як таджицька сторона розпочала постави електроенергії до цього регіону прилеглої держави.

За повідомленням МЗС республіки, процес повернення біженців набирає регулярного характеру. Однак певні політичні сили в Афганістані, як і лідери таджицької радикальної опозиції, що там засіли, нерідко чинять перепони на шляху біженців до рідних осель, висувають різноманітні необгрунтовані вимоги (поставляти електроенергію, борошно тощо в обмін на «живий товар»).

Усього в Афганістані ще залишаються 30 тисяч громадян Таджикистану із загальної кількості 80–90 тисяч, що залишили свою батьківщину в розпал збройних сутичок 1992 року.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

Напад на латвійського дипломата

У Таллінні вчинено напад на віце-консула Латвії Алду Хаел. Двоє чоловіків у масках, озброєні автоматами Калашникова і пістолетом, увірвалися до квартири, розташованої у центрі Таллінна, жорстоко побили Алду Хаел, її чоловіка й 16-річну дочку. Нападники вимагали грошей, з квартири нічого не викрадено. Віце-консул Латвії була доставлена до лікарні.

Она ВІЛЬЧУТЕ.

Продиктовано в номер

А як там, у американських десантників?

На запрошення голови Комітету начальників штабів американської армії генерала Дж.Шалікашвілі в Сполучених Штатах перебуватиме начальник Генерального штабу Збройних Сил України генерал-полковник А.Лопата. Програмою візиту передбачено його переговори з міністром оборони США У.Перрі. А.Лопата також відвідає частину повітряно-десантних військ у Форті Брегг та військове училище у Вест Пойнті.

Європа кличе нас

Україна до 1995 року може стати повноправним членом Ради Європи. Так вважає новий генеральний секретар цієї організації Даніел Таршис, який офіційно обійме цю посаду 1 травня. Нещодавно він заявив, що основним його завданням є трансформація колишніх країн соціалістичної орієнтації в держави плюралізму та демократії.

Тим часом у Страсбурзі під час зустрічі французького прем'єра Е.Балладюра з латвійським Президентом Г.Улманісом обговорювалися ініціативи України, Франції та Польщі щодо створення структур безпеки у Центрально-Східній Європі.

Ташкент — не Мінськ

Російський рубль з 15 квітня оголошено в Узбекистані «персононнон грата». Банкноти Російської Федерації вилучено з грошового обігу і їх заборонено приймати в усіх видах платежів. Водночас тут "узаконено" вільно конвертовану валюту. Реалізовувати товари і надавати послуги за ВКВ, за обов'язкової наявності контрольно-касових апаратів, не забороняється нікому.

Обмінний курс сом-купона до іноземних валют визначатиметься на торгах Узбецької республіканської біржі з урахуванням кон'юнктури, що реально складається, і паритету цін на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Вчитися треба у всіх

У Поліцейській академії Єгипту відбулась урочиста церемонія першого випуску слухачів спеціальних курсів з питань паспортного контролю та боротьби з наркобізнесом. Дипломи про успішне закінчення навчання отримали шість офіцерів МВС та Прикордонних військ України. Протягом кількох тижнів вони вивчали досвід і методи роботи своїх єгипетських колег у споріднених галузях. Курси були організовані Єгипетським фондом технічного співробітництва з країнами СНД за активного сприяння Міністерства внутрішніх справ АРЄ. Вони розраховані на довгострокову перспективу і розглядаються як вдала форма контактів працівників правоохоронних органів Єгипту та, зокрема, України. У церемонії випуску слухачів курсів узяв участь Тимчасовий повірений у справах нашої держави в АРЄ В.Нагайчук.

А Японія вирішила допомогти

У Відні на черговому засіданні Спеціального комітету Наради з питань безпеки і співробітництва в Європі глава делегації України посол Ю.Костенко поінформував учасників переговорів щодо недавнього підписання у Києві «рамкової» угоди між урядами України та Японії про співробітництво у ліквідації ядерної зброї, яка підлягає скороченню в нашій країні, і створення з цією метою комітету зі співробітництва. Процес ядерного роззброєння вимагає великих витрат і ускладнюється економічними труднощами перехідного періоду, зазначив український представник, і виділення урядом Японії приблизно 16 мільйонів доларів є реальним внеском у справу надійної ліквідації зброї масового знищення.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

На зв'язку Софія

«ГОРЯНИ» ПРОЯВИЛИ ІНТЕРЕС ДО УКРАЇНИ

«Ми зможемо подолати кризу, якщо запропонуємо людям новий вибір, якщо замінимо партизанщину цивілізованістю, конфронтацію злагодою», — каже голова болгарського Громадянського об'єднання за Республіку (ГОР) Олександр Томов.

ГОР — це нова політична сила в країні, яка об'єднала в своїх лавах тих, хто зневірився в Болгарській соціалістичній партії та Союзі демократичних сил. Протистояння цих двох основних партій відштовхує людей. Чимало болгар орієнтуються на поміркованих формування. ГОР — одно з них. Майже рік тому його засновали вчорашні прихильники соціалістів та демократів. А Олександр Томов був навіть одним з авторитетних лідерів БСП, але покинув її. Дехто з оглядачів вбачав у цьому акті спробу розколоти табір згуртованих соціалістів. Пан Томов спростовує цю думку. «ГОР — це не альтернатива БСП чи СДС, — каже він. — ГОР — це, насамперед, національне, а не класове формування, це раціоналізм, прагматизм та культура в політиці».

«Горяни», як називають у Болгарії прихильників ГОРу, вже мають 500 клубів у країні. За даними соціологічних досліджень, якби вибори були сьогодні, то за них голосувало б 12 відсотків виборців. Цього показника достатньо, щоб потрапити до парламенту. До речі, в нинішніх Народних зборах ГОР має трьох депутатів, які покинули парламентську групу соціалістів.

Окрім утворення своїх структур на місцях, ГОР має намір розвивати й активні міжнародні зв'язки. На початку березня делегація «горян» відвідала Київ. «Головною метою нашої поїздки, — сказала секретар софійської організації ГОРу Галина Никифорова, — було налагодження контактів з українськими організаціями та партіями демократичної спрямованості, сприяння розвиткові традиційно добрих стосунків між нашими народами». Коли не помиляюся, за останніх два роки це була перша зустріч між партіями України та Болгарії. Хоч як дивно, але — факт. Між іншим, болгарський досвід переходу до демократії та ринку був би вельми цікавий для нас.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Колонка власкора

Шевченків край: фестивалі, виставки, конкурси

Україна і Кобзар на полотні

Твори графіки і живопису лауреатів Шевченківської премії Михайла Дерегуса, Феодосія Гуменюка, Олександра Івахненка, Опанаса Заливахи та багатьох інших художників — творців Шевченкіани експонуються на виставці нових надходжень у меморіальному музеї Тараса Шевченка в Каневі. Це портрети та ілюстрації до творів Кобзаря, історія, природа, побут України. Жанри — від класики до авангарду. Придбав музей і твори зарубіжних митців, які працюють над шевченківською темою, зокрема — талановитої австралійської художниці українського походження Юлії Кордуби.

Незабаром на Тарасовій горі відкриється нова експозиція, присвячена Шевченківським травневим дням, — серія робіт патріарха українського образотворчого мистецтва Данила Нарбута.

Гоголь — англійською

Блискуче знання англійської мови учнями черкаської школи № 1 стало справжнім відкриттям для гостя з Великобританії — директора школи з міста Розерема Кевіна Мейдлі. А коли він побував на театральному святі і подивився поставлені на шкільній сцені уривки з «Мертвих душ» Гоголя, «Посмертних записок Піквікського клубу» Діккенса, «Венери Капітолійської» Твена (звичайно ж, англійською мовою), а ще виступи французькою, німецькою та японською, яких теж навчають у школі, то сказав колегам: «Я б хотів, щоб і в моїй країні до іноземних мов ставились так, як у вашій школі».

«Щастя бути разом»

Під таким гаслом у Чигиринському районі розпочалося свято — конкурс молодих сімей. Крім цього, у районній програмі, присвяченій Міжнародному року родини, передбачено проведення фестивалю дитячої творчості «Таланти твої, Чигиринщино». Місцева газета розпочала цикл бесід «Українська сім'я: традиції, проблеми, розвиток».

Цвітуть самоцвіти весною

Понад триста аматорських колективів драми, малих форм народної естради, читців художнього слова взяли участь у першому обласному фестивалі самодіяльного театрального мистецтва «Самоцвіти землі Кобзаревої». Народні драматичні театри, обрядові гурти з Канева і Звенигородки, Умані і Чигирина, Золотоноші і Сміли порадували глядачів розмаїттям репертуару, щирістю виконання, відданістю мистецтву. Організував і провів фестиваль обласний центр народної творчості.

Приїхали корифеї

Виставка «Художня спадщина корифеїв українського образотворчого мистецтва — сім'ї Кричевських» експонується у Черкаському художньому музеї. Твори видатних митців і будівників УНР братів Федора та Василя Кричевських, синів Миколи і Василя, внучки Катерини Кричевської-Росандич відкривають пласт історії української культури. Виставка привернула особливу увагу творчої молоді.

З бабусиної скрині

Другий рік триває обласний тематичний огляд освітянських колективів художньої самодіяльності під промовистою назвою «І на тім рушникові...» Відбулися зональні звіти аматорських колективів, котрі засвідчили щиру любов до народної і сучасної української пісні, до звичаїв та обрядів. Багато учасників огляду відшукали у бабусиних скринях 100—150-літні рушники і розповіли зі сцени історію свого родоводу — народилися справді хвилюючі вистави з піснею, танцем, обрядовим дійством. Вишили освітяни і нові свої рушники.

Завершиться огляд «І на тім рушникові...» восени, в День учителя, на сцені найбільшого палацу культури Черкас «Дружба народів».

«Лехаїм» з Корсуня

Незмінним успіхом користуються у Корсунь-Шевченківському концерті єврейського народного вокально-інструментального ансамблю «Лехаїм». Організовано колектив з допомогою місцевої міжрегіональної асоціації товариства єврейської культури малих міст. До 135-річчя з дня народження Шолом-Алейхема «Лехаїм» показав корсунцям цікаву програму. Ансамбль готується до участі в республіканському фестивалі національних колективів України.

Ось такі перлинки

Перший міський фестиваль — конкурс обдарованих дітей відбувся у Черкасах. «Перлинка» — таку назву придумали йому його організатори з Палацу школярів — зібрала на сцені хлопчиків і дівчаток віком від 4 до 10 років, котрі володіють талантом співати, танцювати, декламувати, ще й грати на музичному інструменті. Перше місце журі присудило відразу двом «перлинкам»: 4-річній Оленці Черемис та 6-річній Одарочці Павлишиній. Всім переможцям фестивалю його спонсори подарували магнітофони, плеєри, а фіналістам — по гарній книжці, коробці цукерок та букету квітів.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

КОЛИ МИСТЕЦТВО НА МЕЖІ...

Прем'єра

Про що казав і чого не сказав постановник

Якби не з'явилась на сцені злощасна діжка, — не розігрався б скандал. Саме вона й переповнила чашу терпіння тих, хто чекав ходу дії суворо за текстом, коли крок праворуч, крок ліворуч — карається. І цілком навіть можливо, інша частина гостропряного соусу (а він такий — ніде правди діти) до вистави за чеховською «Чайкою», що дістала в стінах Київської російської драми назву «... П'ять пудів любові», не була б сприйнята деякими театрознавцями так безапеляційно — в багнети. А то скільки ж галасу... Можна подумати, що головний режисер театру Едуард Митницький якийсь епохальний переворот у нашому менталітеті здійснив! Просто виштовхнув на світло рампи у чому мати привела одну загальновідому істину: немає меж самоприниженню жінки, яка прагне будь-що втримати чоловіка. Адже старе, як світ!

Режисерська фривольність, до речі, органічно вплетена в канву мелодрами, спровокувала цілий потік обурень, що щедро посипалися на адресу театру, який дозволив собі й справді розкріпоститися... Цілком природньо, що застебнуті на всі гудзики й гудзички «сюртуки», уздрівши у вищезгаданій діжці поклади бруду, не проминули вихлюпнути вміщене в ній же у вигляді викривальних публікацій — не дозволено паплюжити німб стерильності навколо Антона Павловича!..

Та облишмо жарти. Панове постановники і панове актори, іже з ними, це ж тоді тільки здорово, коли про мерців — аут бене, аут нігіль, а щодо прорахунків та здобутків живих-здорових — нехай говорять, сперечаються, хай лоби тріщать у зіткненні думок... Отже, сколихнули баговиння апатії та байдужості, отже, вхопили за живе і вільнодумствуєте не марно. А тому, хай живе свобода самовираження режисерів та акторів, як і свобода сприйняття або ж несприйняття глядачами- критиками і глядачами-любителями! Якщо ж по-іншому до театрального кону ставитися, — не зовсім чесно буде.

Головне, що «Чайка» помитницьки вийшла цільною і довершеною. Переконливо та збалансовано вирішено й строкатий багатокутник вузлової інтриги — отих самих «п'яти пудів любові»: Аркадіна (А. Роговцева) — Тригорін (Г. Дрозд) — Зарічна (А. Сердюк) — Треплєв (А. Сомов) — Маша (К. Ніколаєва)...

Я чудово розумію й поділяю мотивацію, що спричинила негативні виступи газет: так, сміливо, так, з перехльостом і задалеко від Чехова, котрий вважав: «... і публіці, й акторам потрібен інтелігентний театр». Лише не вдалося мені збагнути, як можна було, цілковито захопившись смакуванням тих чи інших сцен або ж навколотеатральних інтриг, примудритися не оцінити, хоча б на дещицю, переваги вистави — ні, не чеховської п'єси, а саме мелодрами за її мотивами. І чому прискіпливі критики не розгледіли таку щиру й таку натуральну молоду актрису Анастасію Сердюк, котра зуміла передати з усією життєвою правдивістю душевний катаклізм Ніни Зарічної.

Спочатку це безпосередня приваблива дівчина-підліток, яка передчуває, що їй судилося належати театрові. Тому й белетриста Тригоріна обожнює, бо він є представником зваблюючого для неї світу мистецтва. Та сталося непоправне, й ось на сцені вже не просто схожа на чайку з підбитим крилом внутрішньо обкрадена жінка, що мало б вигляд, скоріше, буденно-банальний (одна вона така, чи що?), а все набагато глибше й узагальнююче. Що станеться з героїнею далі? Падіння остаточне й безповоротне? А можливо, Зарічна, відродившись як актриса, віднайде в собі сили взяти реванш і в бездарного Тригоріна, і у вередливо-норовистої Аркадіної? Коли бачиш перед собою

Анастасію Сердюк, жевріє надія, що й таке можливе, такий-бо пристрасний і повнокровний створений нею образ. Думаю, настане ще час, коли ті, хто звик ходити «на Аду Роговцеву» та «на Ларису Кадочникову», плавом попливуть до театру, аби помилуватися грою Анастасії Сердюк...

Театр і література — ніби брат і сестра, родичі близькі. Театр використовує літературний твір, як балет лібрето, надає йому об'ємність, збагачує кольором, звуком, жестом, мімікою. Народжене у такий спосіб «стерео» і є вистава. Вона може залишитися малоцікавим двійником викладеного на папері — один до одного й нічогісінько нового, але вправі також зважитися на спробу стати самостійним явищем. Інша річ, що суто інтуїтивне та безпомилкове чуття повинне підказати режисеру, в який момент вимовити: край, стоп, в експерименті ставимо крапку. Адже мало зважитися пройтися по канату, треба ще й не оступитися, не поринути в безодню несмаку. Саме в цьому — вияв таланту і професіоналізму, чи не так?

А от зовсім нова вистава того ж Едуарда Митницького — «Генерали в спідницях (Штани)» — на подив розважально-однозначна. Її з задоволенням дивишся і з таким самим задоволенням забуваєш, — не засмічувати ж усілякими дурницями мізки! Такий собі вихор феєрверку дотепів, що ріжуть вухо, не для малечі мовлених. Соковите шоу на межі пристойності, як і обіцяно в афіші, — «суто французька комедія» на соціально- сексуальну тематику. Публіці ніколи нудьгувати за театралізовано-ефектними виходами акторів Л. Кадочникової (Ади), А. Мухорського (Тото), К. Ольшанікової (Марі-Крістін), А. Ніколаєвої (бабусі), Б. Вознюка (Фіселля). Судячи з реакції залу, вистава приречена на високі дивіденди глядацької уваги. Фінал настає несподівано рано, що викликає невдоволення, адже ви ще не встигли втомитися від усієї цієї веремії...

Що в жінці головне? Спідниця! А в чоловікові — що? Зрозуміло, штани! І тому подібне, в тому ж дусі, й чим далі, тим більш круто. Біля ганебного стовпа — Леон де Сен-Пе, член французької академії (Г. Дрозд), який старіє і скніє від одноманітності й нудьги остогидлого сімейного вогнища.

Для нього перша-ліпша спідниця, що прошурхотіла поряд, — мов промінь надії: «наліво» він завжди готовий! І складно розібратися, чи емансипація, доведена в п'єсі до абсурду, зробила з жінок вульгарних і фальшивих стерв, чи цинізм чоловіків, які відібрали в них усе — «цноту, молодість, посаг, подруг і навіть служниць, за винятком хіба що потвор». Тож чи не «жартівник» — Жан Ануй, автор комедії?

Із цієї тьми-тьмущої різко викривального посібматеріалу, з якого можна було виплекати на сцені що завгодно, Едуард Митницький виховав і подарував глядачеві саму лише похітливу радість. І тільки? Так мало? А, може, режисер хотів ще щось донести, але не доніс? От і маємо з їдкої сатири — лубкову буфонаду, в якій дивним мораліте звучать слова — «Агов, мій друже, глянь-но сюди, роби, як я!» Отож, можна вважати, що паскудство у взаєминах між жінкою та чоловіком, де не знаходиться місця виявам людяності, віднині художньо узаконено?

Пригадався мені чомусь «Блаженний острів», привезений до Києва не так давно МХАТом, очолюваним О. Єфремовим. «Как хороши, как свежи!..» — хотілось, аплодуючи, вигукнути цей поетичний рядок замість традиційного «браво!» Про те, що режисер Микола Шейко русифікував «від» і «до» п'єсу Миколи Куліша «Отак загинув Гуска», й відтепер, аби українізувати її знову, слід поставити краще, а це навряд чи можливо, — розмова окрема. Для кожного персонажу додумано-знайдено особливу, лише йому притаманну характерність (з наголосом на другому складі). Здається, з величезної кількості варіантів обрано найвдаліший, найточніший. Зворушливий і навіть ліричний дует П'ер Кондратенко (В. Невинний-молодший) — Охтисонька (Д. Юрська, студентка Школи-студії при МХАТі). Незрівнянна Пистонька, розімліла в сподіванні, що от-от усіх жінок націоналізують. Трагікомічно загрозливий голуб сизий Гуска (В. Невинний-старший). А як промовисто мовчить Христонька (В. Воронкова)! А як хрюкає схована десь у старому льосі Маргаритка — воістину на всю Росію хрюка! — хоча на сцені свині й не видно, й не чутно навіть...

Неодмінний атрибут любові — ліжко — було, не приховую. І знуджені, змарнілі дівиці навипередки намагалися віддати розгубленому від несподіваного успіху києвському есеру-терористові «все найцінніше», що мали. І все ж, незважаючи на це, вистава ніби оповита легким серпанком душевності: гуманна, хоч і гротескна.

Безумовно, Жан Ануй і Микола Куліш — автори різні, отож порівнювати їх нічого. Просто до того веду, що будь-яку комедійну річ можна одухотворити, а можна — й навпаки. Сміх теж різний буває — сором'язливий і нахабний, розумний і дурнуватий. А гопак голяком (у тому розумінні, що без комплексів) станцювати простіше простого.

У Москві коли-не-коли скаржаться на провінційну невибагливість, що панує на театральних підмостках. У нас же з цим не існує проблем: театр достеменно знає, що потрібно публіці, й експлуатує сцену, їй на догоду. Легкий хліб шукають не всі, але той, хто прагне, — швидко знаходить.

У своєму інтерв'ю, вміщеному у «Вечірньому Києві», Едуард Митницький висловив таку думку: «Театр — це свято». А на мій погляд, він, як і будь-який інший жанр мистецтва, — чистилище. Де ж, як не в театрі, змити бруд з душі?

Олеся ІГНАТЕНКО.

Мал. Юлії ЯСИНСЬКОЇ.

Государственная налоговая инспекция по Никопольскому району Днепропетровской области сообщает, что в Арбитражном суде Днепропетровской области по адресу 320004, г.Днепропетровск, пр.Кирова, 1, возбуждено дело № ДБІ-14 «О банкротстве» по кооперативу «Украина» (г.Никополь, ул.Красуцкого, 96, расчетный счет 000461827 в АК АПБ «Украина», МФО 305620).

Путівник у книжковому морі, або Банк даних про нові книжки — при Будинку письменників України

Розпач бере, коли почитаєш книжкову рекламу! «Суперкримінальні», «супереротичні», «супержахи»... Невже видавничий конвеєр нічого більше не постачає?

Попри всі жалі, українські видавництва, сяк-так виживаючи, не опускаються до супермагів та супердетсрерів. І «Дніпро», і «Либідь», і«Веселка», й «Український письменник». І альтернативні державним, як то «Спалах», «Довіра», «Основи», «Обереги», «Козаки», «Орій» та десятки інших. З'являються такі перлини, як книга про Тараса Шевченка в образах і фактах «Доля» («Дніпро»), новий «Кобзар» з ілюстраціями Василя Лопати (товариство «Просвіта»), книга спогадів про Василя Стуса «Не відлюбив свою тривогу ранню» («Український письменник»), «Гетьманський скарб» Юрія Мушкетика («Спалах»), «У мундирах ворога» («Час України») та «Україна першої половини XX сторіччя» («Либідь») Тараса Гунчака, «З голосу нашої Кліо» Михайла Слабошпицького («Довіра»), «Історія українського війська» Івана Тиктора («Пам'ятки України») та багато іншого.

А хто їх бачив, ці унікальні видання, на книжкових розкладках? Ще київська книга вряди-годи з'явиться саме в Києві, львівська — у Львові, харківська — у Харкові. Донесенням нових українських книжок до найвіддаленіших куточків України клопотатися нікому. Ні колишній «Укркнизі», ні «Укоопспілці» голова цим не болить. Ось і виходить, що та чи інша книжкова новинка живе в колі тих, хто найближчий до видавництва. А книголюбові Кривого Рога, Умані, Сум, Конотопа, Ізюма — Бог подасть? Книжковий ринок несформований, і зяючі порожнини вщерть заповнюються різними трілерами.

Нещодавно «Музична Україна» на замовлення Шевченківського райВНО видала «Музичну абетку» Ганни Чубач та Олександра Білаша тиражем 6 тисяч примірників. Випадково її побачили завідуючі сільськими дитсадками з Вінничини. «Де взяти?» — було їхнє запитання. А ніде. Нема такої книжечки в продажу. І подумалось: як би прислужилася завідуючим своєчасна інформація про ці видання, інша — вчителям середніх шкіл, студентам філологам, історикам. Але хто це зробить? «Друг читача»? Вже понад рік не виходить. «Бланк для замовлень» не всі навіть книжкові магазини мають, він давно перестав бути власне «замовником», бо перебуває ніби в підпіллі, існує сам для себе.

То як же українську книгу донести до читача? От і задумала письменницька громада створити при Будинку письменників України в Києві (вул.Банкова, 2) книжково-інформаційний центр. Ми запросили до співпраці як державні видавництва, так і 132 альтернативних видавничих центри та малих підприємства.

Будь-хто з читачів, видавців, книгорозповсюджувачів може звернутися до нас (252024, м.Київ, Банкова, 2, Будинок письменників, тел. 293-54-44, 293-83-25) й отримати потрібну довідку, консультацію.

У подальших планах — аналітичні матеріали про книговидання та книжкову торгівлю. Ми хочемо, щоб наш книжково-асортиментний кабінет став вашим справжнім другом і порадником.

Леонід КОРЕНЕВИЧ,
директор Будинку письменників України.

Замість фейлетону

ЗЕМЕЛЬНИЙ РЕКЕТ

Неподалік од Києва розташувалося величезне село Нові Петрівці. Ця місцина у грізні воєнні роки стала легендарним Лютізьким плацдармом. Саме звідсіля почалось визволення української столиці. Діорама «Лютізький плацдарм» привертає увагу багатьох дослідників. Все тут зроблене як у людей.

Одначе в Нових Петрівцях трапляються такі собі незрозумілі односельцям «дії» службових осіб. Скажімо, землемір Ганна Володимирівна Порязєва захоче — наділить земельки біля хати, захоче — далеко в полі, а то й зовсім відчикрижить. У цьому їй всіляко сприяють заступник голови сільради Катерина Дмитрівна Осініна та й сам голова Володимир Васильович Іванченко.

Історія з учасником Великої Вітчизняної війни, ветераном праці Макаром Анатолійовичем Дячуком так заплутана місцевими керівниками, що для її розв'язання слід звертатися до Вишгородської районної Ради народних депутатів, держадміністрації, народного депутата України, голови Комісії Верховної Ради з охорони сім'ї, материнства й дитинства Валентини Миколаївни Єщенко.

Проте й вищі службовці не поспішають розв'язати земельну справу М.А.Дячука.

Свого часу Макар Дячук отримав від свого дядька Андрія Тимофійовича Філіпчука спадщину — маленьку хату й земельну ділянку 0,24 га. Це документально оформила Ново-Петрівцівська сільрада, а про земельну ділянку ще й довідку видала від 8.04.92 р. за № 2035.

Усе було б гаразд, якби М.А.Дячук не прихистив собі сусіда С.Г.Духоту. Зауважимо, що за архітектурними нормами будівництво там не дозволялось. Хтось нараяв Сергію Григоровичу, що земелька покійного дядька М.А.Дячука належала колись дідусеві Духоти. Односельці, землеміри села та району не знають, чи це так.

Отож закрутилась паперова віхола. В сільській Раді невідь куди зникають документи, а сам голова сільради В.В.Іванченко ладен відмовитись від згадуваної довідки. Дійшло до того, що начальник земельного відділу Вишгородського району Андрій Йосипович Свердлюк у листі від 1.08.93 р. за № 6 зазначає: «Сільвиконкомові доручається розглянути заяву Дячука М.А. і вирішити питання про виділення йому земельної ділянки в іншому місці.

В разі недосягнення згоди спірних сторін заявнику рекомендовано звернутися до суду».

У листі представника Президента у Вишгородському районі Володимира Івановича Романюка йдеться: «Проведеною перевіркою встановлено, що в земельно-кадастровій книзі виконкому Ново-Петрівцівської сільради в 1972 р. під № 2132 за Філіпчук Яриною Трохимівною і в книзі від 1988 року під № 2036 за Філіпчуком Андрієм Трохимовичем закріплено 0,15 га земельної ділянки. Рішення про надання Філіпчуку А.Т. додаткової площі в розмірі 0,08 га виконкомом не приймалось, що є єдиною підставою для законного користування земельною ділянкою.

Одночасно повідомляю, що питання про порядок користування спірною земельною ділянкою буде розглянуте на найближчій сесії Ново-Петрівцівської сільської Ради народних депутатів».

Дивує не те, що з'явилась така бюрократична відписка, а те, що готував цього листа завідувач юридичним відділом держадміністрації В.О.Байдаченко. Якби шановний юрист поцікавився станом речей, то знав би, що Ярина Трохимівна Філіпчук померла в 1971 році. Тож у кадастровій книзі за № 2132 1972 р. за Яриною Трохимівною 0,15 гектара землі значиться не могло. Невже покійниця 16 років користувалася тими сотками?

Дивує і те, що Вадим Олександрович чомусь не нагадує про погосподарську книгу, в якій у 1992 році за А.Т.Філіпчуком рахувалося 0,24 га землі.

Про це знає представник Президента у Вишгородському районі. Та, виходить, за юридичним відділом може підсунути своєму керівникові будь-що.

Тож замість того, щоб притягнути до відповідальності за, як на мене, зловживання службовим становищем працівників Ново-Петрівцівської сільради, можновладці знущаються з людей, котрі захистили їх від фашистської чуми.

Останнім часом Вишгородська районна Рада народних депутатів дійшла до того, що відібрала городи у новопетрівців, щоб віддати землю для будівництва дач.

Олександр СУГАК.

Спорт

Із суддівських протоколів

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 24 тур.

«Шахтар» — «Буковина». 1:0 (0:0). Ярменчук (Київ). 2200. Ателькін, 75 (1:0).

«Темп» — «Волинь». 2:1 (1:0). Дзюба (Київ). 8000. Скаченко, 43 (1:0), Скаченко, 83 (2:0), Круковець, 89 (2:1).

«Верес» — «Зоря-МАЛС». 2:1 (1:1). Бавикін (Харків). 6000. Коробченко, 43 (0:1), Свистунов, 45 (1:1), Закотюк, 52 (2:1).

«Динамо» — «Нива» (Вінниця). 3:1 (1:1). Петров (Харків). 3000. Надуда, 8 (0:1), Мізін, 45 (1:1), Мінтенко, 59 (2:1), Призетко, 87 (3:1).

«Металіст» — «Торпедо». 2:1 (2:1). П'яних (Донецьк). 3500. Майборода, 33 (1:0), Пушкуца, 41 (2:0), Р. Бондаренко, 42 (2:1).

«Металург» — «Кривбас». 1:1 (0:1). Арановський (Київ). 3500. Ниченко, 43 (0:1), Гуральський, 85 (1:1).

«Дніпро» — «Чорноморець». 0:0. Панчик (Сімферополь). 3000.

«Карпати» — «Нива» (Тернопіль). 1:0 (0:0). Шебек (Київ). 13000. Покладок, 66 (1:0).

«Кремінь» — «Таврія». 1:0 (0:0). Звягінцев (Донецьк). 7500. Широбоков, 52 (1:0).

	В	Н	П	М	О
Динамо	17	7	0	47-18	41
Шахтар	14	6	4	42-21	34
Чорноморець	14	6	4	36-18	34
Дніпро	12	6	6	38-23	30
Карпати	12	6	6	24-18	30
Верес	8	10	6	26-21	26
Нива Тр	9	7	8	30-19	25
Темп	9	7	8	24-21	25
Торпедо	8	8	8	20-23	24
Таврія	8	7	9	29-24	23
Кривбас	8	7	9	18-19	23
Нива Вц	8	6	10	25-32	22
Волинь	7	8	9	21-21	22
Зоря-МАЛС	6	4	14	16-34	16
Кремінь	5	6	13	14-27	16
Металіст	5	6	13	15-43	16
Буковина	4	5	15	14-32	13
Металург	3	6	15	13-38	12

У турі забито 18 м'ячів, поєдинки спостерігало 49700 глядачів. Серед бомбардирів лідирують: Леоненко («Динамо») — 13 м'ячів, Гусейнов («Чорноморець») — 12, Матвеєв («Шахтар») — 11.

Першість країни. Друга ліга. 27 тур. «Чайка» — «Азовець» — 4:0, «Войковець» — «Дружба» — 2:2, «Меліоратор» — «Галичина» — 3:0, «Титан» — «Газовик» — 0:0, «Таврія» — «Дністер» — 3:0, «Чорноморець-2» — «Зірка-Нібас» — 1:0, «Медіта» — «Рось» — 1:0, «Бажановець» — «Бориспіль» — 1:1, «Вагонобудівник» — «Явір» — 3:0, «Динамо» — «Нафтохімік» — 2:1.

До лідируючої групи входять: ФК «Бориспіль» — 38 очок, «Явір» — 35, «Бажановець» — 33, «Динамо» — 32, «Меліоратор», «Нафтохімік», «Зірка-Нібас» — по 31.

Першість країни. Перша ліга. 25 тур. «Десна» — «Динамо-2» — 0:1. Шевченко, 86 (0:1). «Норд-АМ-Поділля» — СБТС — 1:0. Тимченко, 39 (1:0). «Хімік» (Житомир) — «Дніпро» — 3:0. Лукашенко, 10 (1:0), Лукашенко, 55 (2:0), Добровинський, 75 (3:0). «Ворскла» — «Хімік» (Сіверськодонецьк) — 1:0. Кривенко, 48 (1:0). «Поліграфтехніка» — «Сталь» — 1:0. Чуйченко, 12, з пенальті (1:0). «Кристал» — «Нафтовик» — 1:0. Данилишин, 59, з пенальті (1:0). СК «Одеса» — «Скала» — 1:0. Головачук, 55 (1:0). «Артанія» — «Прикарпаття» — 0:4. Іричук, 26 (0:1), Редушко, 38 (0:2), Іричук, 62 (0:3), Редушко, 78 (0:4). «Евіс» — «Карпати» — 2:0. Задорожний, 50 (1:0), Кашинський, 55 (2:0). «Металург» — «Закарпаття» — 3:0. Мирний, 40 (1:0), Бабич, 43 (2:0), Литвиненко, 59 (3:0).

	В	Н	П	М	О
Прикарпаття	16	3	4	49-22	35
Евіс	14	5	5	46-22	33
Поліграфтехніка	13	7	4	27-13	33
Дніпро	14	2	8	35-24	30
Сталь	13	4	7	35-31	30
Нафтовик	11	7	6	30-16	29
Норд-Ам-Поділля	11	4	8	31-21	26
Хімік Ж	10	6	8	26-25	26
Ворскла	10	4	10	17-26	24
Динамо-2	9	5	10	30-26	23
Закарпаття	9	5	10	22-27	23
Металург	9	5	10	27-33	23
СК Одеса	7	7	10	27-32	21
Хімік С	7	6	11	22-28	20
Скала	8	3	12	26-31	19
Кристал	6	7	10	15-21	19
СБТС	7	4	13	22-31	18
Карпати	6	6	12	21-33	18
Артанія	5	4	15	18-42	14
Десна	3	6	15	14-36	12

Баскетбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. Чоловіки. «ТІГГ-Маріам» (Харків) — «Київ-Баскет» — 100:105, 84:102, «Спартак» (Луганськ) — ЦСК ЗСУ (Київ) — 113:99, 79:96, «Шахтар-АСКО» (Донецьк) — «БІПА -Мода» (Одеса) — 91:98, 64:71, «Азовмаш» (Маріуполь) — «Перспективний» (Нікополь) — 98:92, 79:97, «Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Динамо» (Дніпропетровськ) — 96:73, 78:71. Матчі «Будівельник-Анаконда» (Київ) — «Корабел» (Миколаїв) гратимуться 21—22 квітня. А поєдинки наступного туру «Київ-Баскет» — «Корабел» пройдуть 25—26 квітня в Республіканському палаці спорту. Початок зустрічей о 18.30.

Добре знані в Україні роботи модельєрів Львова. Вони відзначаються тонким смаком, вдалим поєднанням європейського та українського національного стилів.

У ці дні львівські модельєри знайомлять із сезонною колекцією «Весна—літо-94». У ній більше 200 зразків. Декотрі з них шиються на дослідному виробництві Будинку моделей «Галмода» невеликими партіями від 50 до 300 екземплярів. А продають їх у фірмовому магазині.

Справи у Будинку моделей йдуть непогано. За нашого нелегкого часу тут повністю збережено трудовий колектив. Відбувається приватизація підприємства, надійшло чимало замовлень не тільки з України, а й з Росії, Молдови.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. м. Грушевського, 5
Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 312202.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311072.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».